

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 1/2 an 10 cor.
 pe 1/4 an 5 cor.
 pe o lună 2 cor.
 N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14
 bani; a doua oară 12 bani; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicație.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

Anul VIII.

NUMER DE DUMINECĂ

Nr. 10.

FRĂȚI RĂTĂCIȚI.

După încheierea pactului dela 1868 conducerea politică a Statului-Ungar a ajuns cu desăvârșire în mâinile rasei maghiare. O scurtă hesitare și bărbații de stat maghiari au fixat ca scop final al politicii de guvernământ schimbarea statului poliglot al Ungariei în stat național maghiar. Asupra acestui scop final toate partidele maghiare, ce se află azi în parlamentul țării, sunt în deplin acord.

Toate partidele maghiare, existente azi în Ungaria, voiesc întemeierea statului național maghiar, la ce numai prin desființarea națională a popoarelor nemaghiare se poate ajunge.

Este așadar mai presus de orice îndoială, că popoarele nemaghiare din Ungaria nu se pot atașa la nici un partid maghiar azi existent, căci atașarea lor la ori-care dintre aceste partide ar însemna un ajutor dat pentru desființarea națională a popoarelor nemaghiare și ar fi prin urmare o politică de sinucidere din partea acestor popoare.

Din potrivă, interesele de existență națională indică popoarelor nemaghiare ale Ungariei cea mai aprigă combatere a ideii de stat național maghiar, prin urmare o combatere aprigă a tuturor partidelor politice maghiare din patrie. Interesul comun al popoarelor nemaghiare întru combaterea maghiarisării lor produce în chip firesc pe deoparte necesitatea alianței acestor popoare, pe de altă parte trebuința, ca acestea popoare să opună tendințelor maghiarisătoare rezistență de fer și prin luptă politică să zădărnicească succesul politicii partidelor maghiare din patrie.

Resistența națională față de toate partidele maghiare din patrie este așadar cea mai de căpetenie datorință a tuturor Românilor din Ardeal și Țeara-Ungurească.

Cu toate acestea s'au aflat și se mai află și astăzi Români, cari în viața politică a Statului nostru să angajează la spriginirea unuia ori altuia dintre partidele politice maghiare.

Fără îndoială aceștia sunt — frați rătăciți.

Sunt felurite motivele, cari îi îndeamnă la rătăcire.

Mulți dintre ei, mai ales din pătura socială cu pretenții de înaltă cultură, în fața impetuozității curent al politicii de guvernământ și cu deosebire îmbătați de aparența unui succes, căruia cu admirabilă rafinerie i-se atribuiesc toate garanțiile durabilității, și-au pierdut credința în posibilitatea unei învingeri a cauzei popoarelor nemaghiare din patrie și în micimea lor de suflet au dat loc convingerii, că în fața stărilor actuale sin-

gura cuminenție politică este a te alătura la puternicii zilei pentru a putea apuca la ocași măcar câte o fărâmată de pe îmbelșugatele mese ale vieții de stat.

Aceștia sunt mai ales oameni îmbătrâniți în slujbe, uni dintre ei ajunși, tocmai în urmarea stărilor politice nesănătoase din țară, la poziții înalte în mijlocul neamului lor, la al cărui viitor au desperat.

Nu odată tagma aceasta și-a dat silința să formeze chiar un partid întreg românesc, care în schimb pentru mici concesii, absolutamente fără însemnătate, să ofere partidului guvernamental cercurile românești din patrie. Totdeauna însă încercarea lor a rămas zadarnică. Ceea-ce mai luminos s'a dovedit cu gruparea în jurul ziarului «Viitorul» din Budapesta.

Și au rămas zadarnice încercările lor nu numai pentru aceea, fiindcă ideea fundamentală, ce îi stăpânește, se află în absolută contradicție cu puterea de viață a poporului românesc și cu hotărârea lui de a și apăra cu bărbăție existența sa în contra curentelor nimicitoare, dar zadarnice au rămas aceste încercări și pentru motivul, că guvernele țării, inspirate de idealul statului național maghiar, din capul locului respingeau această tovarășie, care la aparență era alcătuită pentru împăcarea intereselor atât de eterogene ale politicii de stat și ale poporului românesc din acest stat, în realitate însă slujia mai mult dorinței de a câștiga diferite favoruri pentru anumite coterii și mici grupulețe de flămânzi și setoși.

Zădarnice au rămas deci încercările acestea. Dar elementele, cari în chip firesc erau mădularii amintitelor grupări efemere, nu au încetat nici odată a pune în cumpănă în chestii politice trecerea lor, ce în chip firesc o au chiar în urma pozițiilor sociale, în care se află. Cu toate că atâtea pățanii puteau să le procure deja convingerea, că pentru dănsii procedura cea mai cuminte este o abținere absolută dela mișcările politice și așteptarea timpului, când în urma luptei politice a popoarelor nemaghiare din patrie și sub greutatea intereselor mari ale monarhiei habsburgice guvernele țării vor fi silite a căuta pe bărbații, cari în urma poziției lor pot fi chemați să mijlocească o apropiere între politica de stat și între interesele popoarelor din patrie, o apropiere întemeiată pe recunoașterea sinceră și reală a acestor interese. Prin procedura lor contrară acești bărbați își micșorează autoritatea, deoarece-ce aflând în dănsii obstacol, politica reală a Românilor este silită a-i combate cu toată serioșitatea și armele combaterii pot să-i rănească în așa măsură, că la timpul convenit nu vor mai dispune de măsura trebuitoare a puterilor spre a-și putea îndeplini frumoasa misiune istorică, ce îi așteaptă.

Opusă acestor elemente este masa cea mare a poporului, care pe timpul nefericitei pasivități s'a angajat la carul diferitelor partide politice, deoarece-ce nu era partid politic românesc, la care acest popor să se poată alătura în acțiunile sale politice, ear rezistența pasivă poporul nici odată n'a înțeles-o și nu o înțelege.

În lipsa absolută a luminării politice, fără cunoștința stărilor reale din țară, fără conducători naționali, masele mari ale poporului românesc au fost lăsate pradă partidelor politice maghiare, cari cu diferite apucături îl storceau voturile, ca mai apoi mandatul câștigat prin aceste voturi să-l folosească pentru a făuri legi, cari sunt cu desăvârșire contrare binelui obștească al poporului românesc, despre ce însă poporul earăși nici-odată nu a fost pus în cunoștință.

Mi-s'a dat prilej să tau cunoștință de scrisoarea, ce cronicul din Nadlac a scris fiului său învățator despre întâmplările cu alegerea. «Trebuia să fii aici, fiule. Să vezi ce lucruri frumoase. Numai acum ni-s'a arătat și nouă lumina. Acuma numai vedem și noi, încâtrău trebuie să mergem, ca să dăm și noi odată de bine în lumea aceasta. Toți suntem foarte fericiți, că am putut auzi, ce am auzit».

Alegerea dela Dobra și cea din Nadlac au produs dovada, că masele mari ale poporului românesc înțeleg perfect rostul politicii partidului național român și cu înșulțire se înrolează sub steagul național, dacă steagul acesta este purtat în mijlocul poporului și nu rămâne ascuns în redacțiile întunecoase ale ziarelor românești.

Tot acestea alegeri au scos însă la iveală și alte specii de frați rătăciți.

Trecem la ordinea zilei peste infamul trădător, bleștămul mamei îl va urmări și în mormânt. Sunt însă o multime de cărturari români, țărani de frunte, preoți învățători, cari nici-odată nu și-au dat serios seamă de însemnătatea politică a votului, ce au dat până acum diferitelor partide maghiare din patrie. Mici interese locale, vre-un interes particular, o prietenie, o strângere de mână, o masă bogată l-au făcut să-și aleagă urna.

Am stat la harț de vorbă cu un distins preot, care susținea, că dînsul e tot așa de mare naționalist, ca orî care fruntaș al partidului național român, dar fiindcă nu s'a pus de cu vreme candidat național, dînsul și-a dat cuvîntul partidului guvernamental și va vota în consecință. Când i-am spus, că Românul adevărat orî rămâne acasă în pasivitate orî votează pe candidatul național român, dar e absolut eschis ca un Român cu sentimente curate să voteze pe candidatul partidului guvernamental, părințele se uita la mine cu oare care uimire.

O așa zăpăceală a produs pasivitatea, încât într'adevăr mulți Români distinși și cu sentimente curate românești se credeau în dreptul lor să apere mici interese locale cu voturile lor românești și aceasta sub cuvânt, că nefiind candidat român, prin rămânerea lor acasă nu aduc nici un folos cauzei românești și astfel e lucru mai cuminte de a mai scăpa ici colea câte ceva prin validitatea dreptului electoral.

Frații rătăciți din categoria aceasta au fost numai rătăciți. Suntem convinși, că în momentul, când pretutindenea la alegerile dietale se va înălța steagul partidului național, toți aceștia cu bucurie vor sări întru sprijinirea acestui falnic steag. În fața intereselor mari ale neamului întreg vor dispărea micile interese locale ori particulare.

Ear' nevoiești, cari nu pot trăi altfel, decât acățându-se de loitrele carelor străine, deputații dietali români din partidul guvernamental, cari trăesc ca paraziții din voturile poporului român, pe care îl tradează, notarășii români, cari în loc să-și vadă de direcție, la porunca stăpânilor străini umblă să prostească pe Românul bun și mult crezător, spulberații vor fi de voința cea tare a neamului românesc, nimiciți vor fi și spulberați.

Cine binele poporului românesc îl voește, acela numai în partidul național românesc își are locul. Cel ce alt loc își caută, nu binele Românului voește. De cătră aceștia poporul românesc își va întoarce fața sa.

S'au împăcat!

— Din Dieta țerii. —

Mercuri Tisza presintase în Dieta planul său de a schimba regulamentul dietal așa fel, încât puneă căluș tuturor celor cari în viitor ar mai fi vrut să se folosească de dreptul vorbirii.

Partidele din opoziție l'au și primit cu un scandal nemai pomenit. Puțin a lipsit să se ia la bătae.

Tisza și oamenii săi — fiind mulți — s'au ținut însă cu așa strășnicie, în cât îndoială nu mai încăpea: stăpânirea până și cu puterea era să schimbe regulamentul Dietei. Sub noua rînduială nu se mai putea face obstrucție și ce e mai mult: presidentul i-se da putere să arunce afară din Dietă pe cei-ce ar fi făcut gura și ar fi împedat astfel lucrările parlamentare.

Asta i-a speriat până și pe năpraznicii ugroniști.

Spre marea mirare a țerii, în ședința dela 10 Martie (Joi) ei au desarmat deci. Au spus lui Tisza să-și retragă planul de a schimba rînduială a Dietei și atunci nu vor mai face nici ei obstrucție, ei vor lăsa să se voteze recruții și dările.

Tisza s'a învoit, pacea s'a făcut și astfel de unde până eri lumea se aștepta ca Tisza să disoalve Dieta și să facă noui alegeri, azi e pace, în curînd Dieta va lucra: va vota recruții și dările.

Dela alegerea din Nădlac.

— 8 Martie.

Mărim! — surpate. — Mulțumirea și curagiul poporului. — Din ziua alegerii.

Ca în cele mai multe sate românești, așa și în Nădlac, poporul de multă vreme era obișnuit ca în toate afacerile obștești

să fie condus. Să meargă adică după capul cător-va așa ziși fruntași. De sine să înceapă ceva, singur să ia vre-o hotărîre, rar se întâmplă pela noi. Mai ales în afaceri politice, cum sunt și alegerile. Sofra Chicin, Roșuț, Vidican și primarul, eată cel cari purtau la noi poporul. Și dacă nainte de a veni aici Dr. Vlad și ceilalți cărturari ar fi zis cine-va că la alegeri nu susamintiți sătenii fruntași vor duce satul, nu l'ar fi crezut nimeni. A fost însă destul ca să-i țină poporului două-trei vorbiri, să i-se arate luminos că n'avem să așteptăm nici un bine dela străini, citari și cinstiți vom fi numai dacă ne vom strînge în jurul steagului național, și iute poporul și-a făcut judecată ș'apucat p'un drum pe care nevoind să vină cei căror le place să trăiască bine cu »domni« și să umble cu trăsura cu patru cai, poporul a mers nainte și căpeteniile din trecut d'odată s'au pomenit fără oameni.

Ba au pățit-o și mai rău. Notarul pensionat din pricina căruia n'am putut candida naționalist, a scăpat peste grădini. Ear aflându-se că el s'a dus să voteze pentru Hász, omul stăpînirii, nu-l de pus pe hârtie ce-l striga poporul.

Tot așa, strigatu-li-sa și celorlalți cari au votat cu Ungurii, în cât nu îndrăzneau să iasă dela casa orașului, căci până și femeile și copiii strînși în uliță strigau și căraiau după dîșii, arătându-i ca pe niște păcătoși.

Scurt: poporul s'a deșteptat, a prins curagiu, a văzut că are drepturi, că nu-l ținut să meargă după poruncile oamenilor stăpînirii, nici să se lase ademenit de șerpii încălziți la sîn, ci știe acum, dela mic și până la mare, bogat și sărac, că dreptul cetățenesc Românil de treabă sunt dator să-l folosească numai înspre binele neamului românesc, ear să-l dea pentru un blid de linte.

Ș'am mai văzut, cu ochii nostri, un lucru: credința și istețimea cărturarilor nostri veniți să conducă lupta. Credința lor a intrat și-n sufletele noastre, așa că și după-ce așa zisul »bărbat de încredere« d'aici stricase treaba, poporul nu s'a împrăștiat amărît, ci ziua întreață nu mai puțin decît 216 alegători din Nădlac au stat în jurul iscușiilor nostri fruntași, ajutându-i să dreagă împreună ce de altfel unul singur stricase, să dovedească anume, că nu-s nici voturi de vînzare și nici fruntașii veniți la noi n'au avut altce-va în vedere decît cinstea și mărirea națională.

Țin să istorisesc aci următoarele:

Unul econom unul dintre corteșii străini l'a dat — căpară. Vine însă acasă fiul aceluia sătean (care ascultase caldele cuvîntări ale domnilor nostri) și silește pe tată să meargă împreună și să înapoizeze — căpara, zicînd: «Și D-zeu ne-ar bate când ne-am vinde sângele și n'am asculta de domni nostri.» Și s'au dus și i-au aruncat la pămînt corteșului (Român de altfel!) căpara.

Nu vom uita nici când veni între noi kossuthistul Lázár Zoárd, zicîndu-ne să pactăm. Vorbise și-l rugase îndeosebi pe Dr. Suci. Acesta însă se întoarse spre noi și ne zise: «Ați auzit ce vrea domnul acesta: să pactăm! Vă rog să-i dați D-Voastră răspuns.» — «Ba să-i răspunzi D-Ta, că noi ne încredem în D-Ta», strigară mai mulți. — «Bine — zise dl Suci. Răspunsul meu este: nu!...» Sute de glasuri răsunară atunci furtunos: nu!... Și Ungurul se cam mai duse, fără să i-se dea un vot măcar.

Și umblă ai nostri veseli și mândri cu foate verde (de brad) în pălărie, ear cel cu pene ungurești sunt tot mai rari și tot mai sfioși. Mai ales că s'au și făcut zadarnic de ris: candidatul lor a căzut și nu-l nădejde să iasă Hász nici la a doua alegere. Îndeosebi de când se știe că deputații prietenii ai preotului Szücs au îndemnat pe alegători să voteze pentru Nagy... Oamenii stăpînirii umblă ca ameliți de cap.

La alegerile viitoare nici nu cred că vom mai avea în fața noastră de cât pe kossuthiști. Ne vom măsura însă bărbătește cu ei.

Correspondent.

Din Reichsrat.

Sfatul împărătesc din Viena după o pauză lungă, s'a redeschis Mercuri. Toate partidele se pregăteau: țineau așa numitele conferințe de partid, pentru a hotărî ce atitudine să ia față de Körber. Au și început numai decît cu obstrucția, așa că situațiunea Reichsratului este mai desperată că nainte de sesiunea delegațiilor.

În ședința de Mercuri președintele de consiliu austriac declară la începutul ședinței, că o seamă de chestii pendente așteaptă urgentă soluțiune, fără să spună ce fel de chestii, dar s'a putut deduce, că nu poate fi vorba decît de trecerea prin parlament a proiectului asupra recruților. Declară apoi spre surprinderea tuturor, că guvernul a pregătit deja calea pentru convențiunile cu deosebitele state. În scopul acesta se cere calmitate și moderațiune din partea tuturor partidelor.

În decursul vorbirii sale a trecut apoi la stările din Balcani, făcînd unele declarațiuni liniștitoare: despre măsurile luate de cătră ministerul de externe n'a pomenit nimic, precum nici știrile răspândite asupra mobilizării nu le-a combătut, ear referitor la conflictul ruso-japonez regretă, că s'a conturbat pacea universală.

În urmă a trecut la situațiunea politică internă. Începînd cu convențiunea austro-ungară, cu tarifa vamală, a fost mai de multe ori întrerupt.

— Situațiunea parlamentară este atât de pustie, în cât Reichsratul seamănă cu un oraș al morților, observă Koerber, prin care asămănare a provocat sgomotul întregului parlament, ear Lecher îi strigă aspru:

— Disoalvă Dieta, și atunci vei vedea ce va zice națiunea despre proiectul d-tale.

D'aci începînd Koerber a fost mereu întrerupt în cât a fost nevoit a-și intrurape de câteva ori vorbirea.

La sfîrșitul cuvîntării sale mai apelă încă odată la parlament pentru conlucrare comună, la ce din mai multe părți strigau:

Trăiască paragraful 14.

După aceasta Koerber facu propunerea să se deschidă discuție asupra declarațiunilor sale, dar propunerile cu droia și interpelațiunile au împedat desbaterea.

Constituirea delegațiilor și Eforiei școlare din Brașov.

Luni la orele 4 d. a. s'au întrunit delegațiunile școlare ale bisericilor gr.-or. din Scheiu și Cetate la ședința de constituire, presidată — din însărcinarea protopresbiterului V. Voina, care a fost împedat să participe — de parochul Dr. V. Safta.

După discursul de deschidere, rostit de președintele adhoc Dr. Saftu, s'a purces îndată la constituire, alegîndu-se prin aclamațiune de preșident al delegațiilor dl avocat Simion Dă-

mian, ear de vice-president dl director gimnazial Virgil Onițiu.

După constituirea delegațiilor a ocupat locul presidial noul president al delegațiilor dl S. Dămian, care a dispus să se facă alegerea membrilor Eforiei școlare.

Cu unanimitate de voturi au fost aleși din partea bisericii Sf. Nicolae din Scheiu dnii: Dr. V. Saftu, Virgil Onițiu, I. C. Panțu, Ioan A. Lupan, Simion Teodor și Theodor Christan; ear din partea bisericii Sf. Adormiri din Cetate dnii: Simion Dămian, George B. Popp, Dr. G. Baiulescu, Ioan Socaciu, Dr. Iosif Blaga și I. Bidu.

Noua Eforie s'a constituit imediat după terminarea ședinței delegațiilor, alegându-se cu aclamațiune de president al Eforiei Dr. V. Saftu, vice-president Dr. G. Baiulescu, cassar Ioan A. Lupan și econom Ioan Bidu. Cu agendele secretarului și ale contabilității a fost încredințat în mod provisor actualul cancelist al Eforiei R. Dogariu.

În întreg decursul ședințelor nouelor corporațiilor școlare a domnit cea mai mare însuflețire și bună înțelegere și trebuie îndeosebi remarcat faptul, că alegerile s'au făcut cu aclamațiune, ceea-ce de-o serie lungă de ani nu s'a mai întâmplat în aceste corporațiuni, ivindu-se totdeauna neînțelegeri și frecări regretabile.

Trebuie să relev cu bucurie și faptul, că prin încredințarea agendelor secretarilor și ale contabilității cancelistului de până acuma, Eforia deja în prima sa ședință a făcut o frumoasă economie de 1800 cor., o sumă, pe care până acuma o încasase prin mai mulți ani fără nici un conclud fostul contabil și secretar Vlaicu.

În ședința de Luni a Eforiei s'au mai luat dispozițiunile necesare pentru luarea în primire a averii școalelor, care s'a început Marți la orele 4 d. m.

Războiul ruso-japonez.

Tot știri rele despre puternicii ruși, așa ca după toate semnele, ei vor suferi înfrângere și pe uscat, după ce pe mare așa zicând sunt zdrobiți.

Îată telegramele din urmă:

Londra, 10 Martie. Stirii sosite aici asigură că flota japoneză parte a nimicit, parte a prins flota rusească dela Vladivostoc. Bătăia s'a întâmplat în largul mării. Înfrângerea asta îi pune pe Ruși în neputință de a mai da pe mare piept cu Japonezii.

Paris, 11 Martie. Poliția din Cemulpo a arestat pe cumnatul prințului de coroană al Coreei tocmai când voia să se urce pe vaporul care pleca la Sanga. S'au găsit la el dovezi despre o înțelegere tainică între guvernul corean și cel rus.

Londra, 11 Martie. În apropiere de Penghanciong a fost o mare luptă.

Japonezii au început să înainteze spre fluviul Ialu. Sengvanciongul l'au luat cu asalt ear în strimtoarea Takungring au respins pe Ruși.

La Liagang 35.000 Ruși s'au înconjurat cu șanțuri. Curînd Japonezii vor năvăli asupra lor și se va da o luptă sângeroasă.

Din Cifu vine știrea că Japonezii au luat pela spate pe Ruși din Mandșuria și primejduese calea ferată (va să zică: retragerea) Rușilor.

Kobe, 11 Martie. Marți Japonezii au bombardat cetatea Dalmi și Port-Arthurul.

Paris, 11 Martie. Se adeverește știrea că trupele japoneze au intrat deja în Mandșuria. Rușii sunt în mare primejdie.

Berlin, 11 Martie. În cercurile înalte militare se crede că în curînd va fi și un războiu ruso-englez.

Scrisoare din America.

— Dela un cititor al nostru. —

După câte-va zile de călătorie pe uscat, am sosit în Hamburg (oraș foarte frumos) ear după ce am cercetat lucrurile cele mai însemnate ale Nemților. (aceasta m'a luat 7 zile. și o sumă frumoasă de parole) am imbarcat o luntriță mică să trecem o apă mică, (ceva mai lăta decât Murșul) la lumina nouă. La plecarea, cerul era cam noros, și stătea să înceapă a ploua: nu mult după aceea, a și început ploaia, și eram toți siliți a părăsi bordul și a ne cobori jos în cabine: de acolo pe ferestrele cu giaturile închise, ca să nu ne ploaie, stăteam, și cu privirea îmbrățișeam uscatul, ca un copil ce îmbrățișează trunchiul unui arbore ca să nu cază jos în prăpăstie; dar înzadar, — căci după câte-va ore a început a se însera, și distanța între noi și uscat tot creștea, a trebuit să perdem uscatul din vedere, ear dimineața următoare deschizându-ne ochii, nu mai era de văzut decât apă, — și cerul; ploaia tot nu încetase și totul era neguros așa că nu puteam străbate cu privirea mai mult ca 20—30 pași. Înaintea luntriței; clopoțelul principal clingănea necontenit ear signalul adese-ori suna așa de turbat, că ne asurzia urechile: semnul că nu eram încă pe valurile mării întinse; eram pe Elba și așteptam să intrăm în golf scurt timp, și simțiram că luntrița noastră începe a se legăna mereu — și că după-cum trecea timpul, așa și ea slăbia, și se lăsa tot mai bine legănată, până când îmi veni a crede, că „Mama Pădurei“ s'a pus la luptă cu ea, și că are să fie învinsă de ea. Toate clătînturile ei însă mi-se părea o jucărie, și nu-mi era frică, fiind obicinuit cu scene de felul asta venind dela Londra către Rotterdam, dar vaporul înainta repede făcând spume în urma ei, și intraram în

Oceanul Atlantic tocmai când pe Canalul Manchester ploaia încetase, cerul s'a înseninat, clopoțelul și signalul au amuțit, era o liniște și timp frumos, care îndemna să eși din cabine să privești în lungul oceanului.

M'am așezat pe o bancă de fer, și așteptam apusul soarelui. Așteptând, simțeam o plăcere nespūsă, — căci toate lucrurile le vedeam în realitate și cu mult mai frumoase decât precum mi-le-au descris unii autori prin diferite opuri ce am citit până atunci. — Cerul era senin, soarele mare și mai roșu decât îl puteam vedea de pe uscat. Aurora sereși lumina peste orizontul întins și era galbenă ca flacăra, ear aburii ce se ridicau din mare erau deși, și privind cu atențiune, și-se părea că apa a început să arză. De priveam însă în dărătul vaporului ne vedeam urmăriți de niște stoluri de păsări pândind prada lor, ce consta din bucățele de carne, pâne, cartofi și alte rămășițe ce să lăp-dau și se aruncau pe fereastra vaporului în apă.

Pești mari cam de un metru și mai mari, cu coarnele ca la niște mistreți se aruncau ca turbați și dela o distanță cam 3—4 metri la bucățile de carne căzute în apă pe când păsările tot în o astfel de agitație băteau din aripi și după ce au luat o bucățică de carne în cioc, au sburat să nu le ajungă cei-ce le urmăresc ca să îi răpească prada din gură. Toate acestea erau scene frumoase, dar mai doriām să vedem un răsărit splendid de lună, căci pe mândrul soare tocmai îl înghițise oceanul. Luna începuse a-și ridica coarnele ei argintii însoțite de câte-va stele și luceafărul de seară, și apoi tot mai bine și mai mare o puteam vedea până când au apărut toată în vederea ochilor: stăteam, și priveam la ea, ca la un buluc de argint până când razele ei pe suprafața apei ne atrase atențiunea. Luna în apă, nu se putea vedea așa clară, ca și pe firmament din cauza vibrațiunei apei.

Am stat lung timp pe bordul vaporului cu ochii țintiți când la lună, când la stele și când la umbra vaporului ce se vedea în apă. Mi-se părea în visul meu că nu sunt pe vapor, ci că plutesc pe un nor puternic. Erau aproape 12 ore (noaptea) și-mi era cam somn, decî ca să-mi treacă somnul m'am hotărît că înainte de a mă cobori în cabină să merg să privesc Phosphorescența. Lucrul acesta al naturii este foarte frumos. Naturaliștii consideră phosphorescența mării a fi oare-care ființe viețuitoare, cari își dau lumina conturbate fiind de ceva, dar mai cu seamă prin iritația nervoasă cauzată

de un vas (vapor) trecător. Într'adevăr priviam la aceste lucruri din apă, și-se pare că vezi aprinzându-se 8 și 10 chibrite de-odată dar' cari nu ard cu pară (flacăra) ci numai phosphoral de pe ele și cari se sting la momentul în care s'au aprins. Umnit de frumsetele nopții, m'am dus la culcuș și după ce mă mai gândii la cele experimentate, am adormit, așteptând cu dor dimineața, ca să văd soarele și răsărind. Dormiam dus și adînc, când într'un târziu, o părătură groaznică întovărășită de o sguduitură înfloritoare m'a deșteptat, sau mai bine zis, ne-au deșteptat pe toți ce eram pe vas, și nici unul dintre noi nu-și știa ce să zică despre sgomotul teribil, și neașteptat; unii ziceau că a explodat căzanul iar alții că s'a dărâmat vre-un catarg mare, și acela a cauzat sgomotul furios. — Eu stăteam de coate, și deși doriām să merg se întreb de vre-un marinar despre întâmplarea asta grozavă n'aveam curagiul să-mi părăsesc patul căci vasul așa se legăna de puternic, încât era imposibil se mergi fără proptea (?) dela un loc la altul. Mă gândeam la episoadele ce le ceteam despre călătorii pe mare, încă de demult, îmi venise a crede că ne-am lovit de vre-o stîncă, și că probabil, vasul s'a vătămat încât-va și ne apropiem de fundul mării. Toate aceste trecură prin capul meu în timp de 2—3 minute, și gândindu-mă la ce va fi, — aud signalul, și clopoțelul sunând de gândeam că toate se prăbușesc și la momentul acesta o altă lovitură de două ori mai groaznică și mai înfloritoare de cât cea dintâi — Acum întru toate am dat crezământului că un alt cazan au explodat în bucăți și ia aceste mai adăugă și clopoțelul și signalul — credeam că prin aceste semne căpitanul ne dă de știre că oara s'au apropiat, și că să ne preparăm de moarte.

Nu știu ce face. Răbdare nu mai avem deloc, și am alergat la ușa care se deschide pe bordul vasului, se ved de mă pot mântui pe mine (căci în aceste casuri omul nu se gîndește la altul) căți-va dintre poleci au venit și ei după mine, dar ajungând la ușa, ușa era încuiată și nu puturăm eși afară. Am stat nitel la ușa să ascultăm de auzim ceva, dar nimica nu auziam de cât în depărtare când și când câte o strigătură care nu o puteam înțelege, dar știusem că e a vreunui marinar și că era o poruncă ia altul oare-care de pe bord. Am fost siliți să ne retragem în cabine căci era cam frig de a sta în cămașă cum eșisem din pat la răceală; venind jos la cabine, o mulțime de Ruși și Polonezi asemenea și o sumedenie de Slovaci din Ungaria-Nordică cântând „Iesus Maria“ ear alții cari erau mai tari la inimă stăteau încrămeniți de frică rugându-se lui Dumnezeu. M'am aruncat pe pat, scufundat în gânduri și frică.

Aud câte unul dintre marinarii coborîndu-se pe trepte și mi-se părea că vine către mine dar m'am ridicat și m'am dus eu în calea lui să-l întreb de ne așteptă vre-un pericol, s'au ce este? La întrebările mele începuse a-mi răspunde zimbînd, că ei sunt obicinuiți cu dea-ceste, și că n'are de ce a ne fi teamă; că aceste zguduirii groaznice au de a se repeta adese-ori și că poate dura o zi sau două s'au poate 4—5 zile nu se poate ști apriat. Mi-a enerat, că scene de felul acesta se întâmplă adese ori și ca pe mare timpul este foarte schimbăcios și câteodată întimpină furtună fără să se gîndească, pe neașteptate. Signalul și clopoțelul a fost alarmat prin ordinul căpitanului, ca să se închidă toate ușile și ferestrele, ca să nu între apa în cabine. Ascultând la povestile lui mângăietoare, m'am liniștit, și am reușit a-mi alunga fantasiile; ear în locul acestora mi-se răspândi în inimă un dor, o pasiune de a vedea, de a mă uita în față cu o astfel de furtună, și așteptam să se facă dimineață, ce o ved cu ochii. Într'un târziu dimineața s'osi, și soarele era de jumătate afară din apă când am eșit sus pe bord. Vântul sufla așa de teribil, în cât îți venea a crede că te aruncă peste barieră tocmai în apă. Marinarii încă tot aveau de a alerga încoaci și n'colo ca niște nebuni; unii măturau apa de pe bord ear alții strîngeau funile grămadă și alții altele. Stînd cîrva pe bord eată că zărisăm îndepărtare o negreață eșind ca din apă și din ce ne apropiam de olaltă, tot mai mare și mai mare se făcea, până când la o distanță de 200 pași am putut-o distinge că e un vas de negoț. (Va urma).

Puțină istorie retrospectivă asupra cauzelor și originii chestiunii orientale.

Ori care ar fi legitimitatea sau neligitimitatea revindicărilor Elenilor asupra Macedoniei și Traciei, aceste revendicări, în ori-ce caz, sunt mult mai respectabile și mai fundate de cât cele ale Bulgarilor cari n'au parcurs sau ocupat odinioară aceste provincii de cât ca năvălitori și cuceritori trecători, distrugând toate bine-facerile răspândite anterior de civilizația elenică căci, în afară de sforțările neobosite ale adversarilor elenismului de a denatura tot, un fapt rămâne și va rămâne de netăgăduit în istoria universală, acela că elenismul pretutindeni unde a putut pătrunde, în Asia sau în Europa, a lăsat urme neșterse de civilizație cea mai rafinată și de sentimentele cele mai înalte și cele mai nobile pe cari le-a răspândit.

În zilele noastre încă elenismul constituie elementul cel mai vivace din întreg orientul. Spre a ne face o idee, e de ajuns să reamintim opiniile celor mai mari scriitori cari printr-o expunere imparțială și fidelă a faptelor și printr-o judecată desinteresată, au dobândit o autoritate incontestabilă:

„A fost un moment la moda de a disprețui pe Greci, scria C. Allard, și nu numai de a-i crede incapabili de o regenerare serioasă, dar de a-i acuza de toate viciurile... În Arhipelag și Asia Minoră pretutindeni în Orient, unde comerțul, industria, civilizația par a renaște, n'am văzut de cât Greci, și acțiunea acestei nobile rase nu se întinde numai pe locurile cari sunt într'adevăr ale sale, Arhipelagul, Asia Minoră: Grecii au acoperit lumea prin comptuarele lor, și pretutindeni au putut fi studiați de aproape. Colonia greacă a dat coroanei comerciale din Marsilia una din cele mai frumoase flori“.

Edmond About, care n'a fost tocmai duos pentru Greci, recunoaște cel puțin că există o naționalitate greacă de un caracter fin și delicat: „După o oare care școală paradoxală, spune el n'ar mai fi Greci în Grecia; întreg poporul ar fi slav sau albanez. Dar ajunge să ai ochi spre a deosebi pe greci, popor fin și delicat, dintre brutalii albanezi-slavi.“

„În urma cuceririlor macedonene, spune savantul F. Lenormand, și chiar înainte acestei epoci, Grecii s'au imprăștiat pe o suprafață de pământ imens, agitând pretutindeni cu ajutorul dublei lor superiorități intelectuale și comerciale modificând prin simplul lor contact triburile cele mai diferite cucerindu-le elenismului, lăsând, într'un cuvânt, imprimarea neștersă a trecerii lor până la regiunile cele mai depărtate ale lumii antice. Această superioritate, o datorează nu pu-

rității fizice a rasei lor, nici puterilor efective a cetăților lor, dar forței sufletului și genului lor.

„Rasa greacă reprezintă în zilele noastre forța motrice în imperiul otoman cum și acum 20 de veacuri, ea o reprezenta în Asia Perșilor. Acolo unde comerțul, industria și civilizația au fost aduse la o oare care treaptă de dezvoltare în țările orientale, numai Grecilor le revine aceeași onoare.

„Opera Grecilor în Orient, continuă F. Lenormand, misiunea ce li s'a încredințat și pe care se silesc a o îndeplini, e mare și frumoasă. Pentru această microscopică stat al Greciei, ori cât de slab, ori cât de turburat pare, e de importanță capitală în afacerile Orientului...“

Ch. de Schertzer fost consul general al Austro-Ungariei la Smirna, atestă la rândul lui:

„Influența ideii naționale care domina spiritul Grecilor a dat naștere la mișcarea de progres care a pătruns în regiunile cele mai departe ale Anatoliei“

În antichitate, după ce au ocupat Orientul cu gloria lor, l-au copleșit de binefacerile civilizației lor... Călea barbariei și restrinse pretutindeni la trecerea lor, și întunecul dispăru de pe suprafața pământului pretutindeni unde această civilizație își întindeu acțiunea.

Nu mă opresc aci asupra acțiunii civilizației a elenismului sub dominațiunile macedonene și romane. Ea e universal cunoscută. Voi trece îndată la opera civilizației a elenismului sub dominația bizantină, aceea care e mai de aproape cauzelor cari a au făcut să se nască tristele evenimente politice din zilele noastre din Orient.

Din al noulea până la veacul al unsprezecelea, elenismul a reușit să constituie, după numeroase lupte interioare și exterioare, cea mai strălucită din monachiile acestui timp, de sigur una din cele mai splendide de care istoria face mențiune.

A doua zi după moartea lui Vasile al 2-lea, întâmplată la 15 Noemvrie 1025, s'a văzut ceea-ce poate elenismul reunit într'un singur Stat.

El a convertit la cristianism Bulgaria, Dalmatia, Croația, Rusia; a comunicat acestor țări primele germene al civilizației. Fondase o administrație și o sistemă financiară admirabilă. Consacrare în legislația civilă și rurală principiile sociale ce n'au prevalat decât târziu în Europa occidentală. Au pregătit reformațiunea modernă. A exercitat o influență salutară asupra literaturii, artelor și legislației întregii lumi cunoscute în acea vreme din punctul de vedere al acțiunii politice, elenismul acestei epoci n'a fost mai mare ca atunci. Nici un regat eșit din împărțeala imperiului Bizantin, nu s'ar putea compara, prin in-

tindere, durată, varietatea de acțiune politică și locul ocupat în istoria universală, monarchiei greacă din Constantinopol. Finanțele sale erau prospere, administrația bine organizată; armata și flota era pe un picior formidabil. Fuziunea diferitelor rase era aproape complectă. Vasta provincie a Asiei Minore era întreagă elenică ca și insulele. Imperiul părea destinat să trăiască multă vreme încă, cum au putut supraviețui mai multe state europene ale acestei epoci, mai cu seamă imperiul German. Nimic nu l'ar fi împiedicat de a urma diferitele faze ale noii lumi creștine și de a lua locul său, un loc considerabil, în grupul actual al statelor europene. Cu toate acestea 180 de ani abia s'a scurs dela moartea lui Vasile al 2-lea, când acest imperiu, după o luptă înverșunată de 9 veacuri împotriva inamicilor săi din Orient, se văzu, în 1204 răsturnat de către Europa occidentală creștină aliata sa naturală.

Europa era unită elenismului prin legături numeroase: legături de rasă, de religie de politică și de civilizație. Avea interes pentru menținerea unei stări de lucruri care au apărut-o de atâtea veacuri de cel mai mare pericol: ivasia asiatică musulmană. Dar, alte pasiuni și alte secrete, unele de ordin dogmatic, altele inspirate de interese egoiste o făcură să răstoarne cu propriile sale mâini această civilizație.

Utile religioase și naționale se exaltară, și elenismul, după un secol de lupte și suferinți începu să dea semne de slăbiciune. Resursele sale se epuisară: Asia Minoră, principalul său arsenal timp de 8 veacuri, era pe jumătate cucerită de musulmani; provinciile din Europa erau devastate de creștinii din Occident, ca și provinciile din Asia de către Turci. Astfel slăbit și săpat din toate părțile, elenismul nu putu să păstreze multă vreme o țeară unitară și de aci înainte ori-ce împotrivire a lor fu de prisos.

Correspondință.

Călătorind în zilele trecute prin comuna Sacul, am întâmpinat un convoi, ce ducea la odihna vecinică rămășițele pământești ale unui creștin. M'a surprins, că pe repausatul în însoțea o mulțime imensă de oameni pe calea-i ultimă, ceea-ce pe la noi noi nu e tocmai datină. Din curiozitate am întrebat, cine e repausatul, de îl petrece o mulțime așa de mare la mormint. Răspunsul mi-a fost, că repausatul a fost unul dintre cei mai mari binefăcători ai bisericii gr. or. din comuna aceasta, țeranul Petru Iștan care întreaga sa avere în valoare de circa 8000 c. încă în viață a donat-o bisericii.

La auzul acestei fapte nobile a acestui creștin adevărat, m'am alăturat și eu convoiului,

Psalmul întâiu.

Tu ești stăpânul nost pe lume
Ce dai comori și dai idei —
Pe-a vieții mare suntem spume;
Un timp lucește al nostru nume
Ș'apune când Tu Rege vrei!

Atât de mare e credința
Când o conduci, măreț Stăpân!
Alungă cu mâna-Ți suferința
Și 'n creer ne trimiți știința...
Evlavie ne-aprinzi în sân.

.....
.....
Și umiliți la Sfânta-Ți Casă
Ne-apropiem cu ochiul plâns —
Ispitele fierbinți ne lasă
Și Maică Tu, etern Crăiasă
Trimțiți avânt... Și doru-I stâns...

Emil Isac.

Poesii populare.

Culese de Mihail Eminescu.

CHIUITURĂ STATIRICE.

Că mi-e mândra frumusecă
Vedea-o-aș în bătaură
Să sbiere ca o nebună,
Și eu, dragă, peste drum,
Să sbier ca și un nebun!

Vino nană, când te rog,
Că la toamnă pot fi rob,
În temnița Nistrului
În fundul pământului.

Aci-i loc de gura veche,
Sărutu-vă 'n gură fetche;
Aci-i loc de gură nouă
Sărutu-vă p'amîndoua,
Și pe una
Totdeauna.

Bun e locul de jucat
Zău mă tem de răsturnat,
Bun e locul de învîrtit
Zău mă tem de prăvălit.

Ma! încet măi băiețele
Ma! încet cu copila
Că nu-i nora mâni-ta
Ci-i a istui de colea,
Acuș vine și ți-o ia!

Lele-a dracului să fi,
De nu-i merge, nu te 'mbii,
Pe cărarea fintinii
Să mi stingi focul inimii.

Frunză verde ismă creață
Duminecă dimineață
La Dorohol în cea parte
Se plîng mândrele de moarte.

Vecine, dragă vecine
Nu lăsa
Nevasta ta
Să spele cămășii la vale
Că-i prea albă la picioare:
Cându-i ved picioru gol
Stau în loc să mă omor

Pe ulița cea domnească
Este o albă de nevestă,
Vrea birăul s'o iubească,
Da-o iubi el pe dracu
Că l-o întrecut altu.

Supărată-i nana mea
Că n'are cu cine bea.
Da mai supăratu's eu
Că nu am vinars să bea.

Vîntul bate scolarie
Cîrpa nani-i roșie
Vîntul bate, leagănă
Cîrpa nani galbenă.

petrecând pe repausatul până la locul de odihnă. Intrând în cimiteri mi se dade ocaziunea a asculta un panegiric rostit de harnical preot local Aureliu Spătan, de care după mărturisirea unei persoane demne de crezământ, puține poate auzi omul prin ținuturile aceste.

Am observat lucruri, care în puține locuri, se pot afla, și anume cimiteriul e îngrădit frumos cu gard de lemn, înăuntru e curățit, e regulat și plantat cu nucii, cam 150 la număr. Făcându-mi observarea asupra acestor lucruri, mai mulți creștini îmi răspuseseră, că toate acestea sunt făcute la sfatul preotului, care neconținut îi îndeamnă la fapte bune și folositoare.

Trecând pe lângă biserică de asemenea o vâzui bine îngrijită, grădina plină cu olti de măr, pîr, cireș etc. cari în câțiva ani încă pot aduce bisericii un venit anual destul de frumos.

Mi-s'a comunicat apoi, că în comună mai există și o casă de păstrare, care are să facă mare concurență unui institut maghiar. Acest institut românesc se află sub conducerea harnicului preot, la a cărui stăruință s'a înființat și ear el e și directorul ei; d-sa a scos pe țărani din mâinile usurarilor jidani.

După acestea din adins am voit, să fac cunoștința preotului și să-i gratulez pentru cele observate și auzite. Drept mulțumire m'am ales însă cu o suprindeare exprimându-și preotul părerea de rău, că datorințele unui preot le consider de merite. Meritul e al turmei, care ascultă glasul păstorului.

Atunci am exclamat: *Fericită e turma, care are așa un păstor, precum și păstoriul care conduce o atare turmă!*

Călătorul.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 Martie 1904.

— Cea mai nouă lucrarea a dlui Dr. Iosif Popoviciu. Distinsul nostru filolog și compatriot dl Iosif Popoviciu a dat de curind publicității studiul său intitulat „Studiul d-lui L. Șăineanu despre influențele orientale asupra limbii române“. Studiul l'a făcut la îndemnul mult regretatului savant francez Gaston Paris și a format obiectul a două conferințe, ce s'au făcut în Dumineca Paștilor și în Dumineca Tomii 1902 în cabinetul de lucru al lui Gaston Paris. Scopul studiului este să îndrepteze erorile strecurate în lucrarea d-lui Șăineanu și să stabilească adevărul.

— Alegere de deputat în Brașov. Cercul electoral I al Brașovului rămânând vacant în urma renunțării d-lui Lutz Korodi la mandatul ce-l obținuse la alegerile generale trecute, se va face alegere întregitoare, al cărei termen s'a fixat pe ziua de 22 Martie. Kreisaustrich-ul săsesc scrie „Gazeta“ a ținut Lună după amiază o conferință la Gewerbeverein, în care s'a discutat asupra atitudinii ce vor observa-o Sașii și au hotărât să-și pună candidatul în acest cerc pe care nu-l vor să-lase Maghiarilor. Candidarea se va face în adunarea de alegători Sași ce se va ținea Duminecă.

— Adunarea societății „Transilvania“. Duminecă dimineața s'au întrunit în localul societății pentru învățătura poporului român, membrii societății „Transilvania“ (București) în adunare generală. Societatea e fondată în anul 1867 și are de scop ajutorarea studenților și elevilor meseriași români din Transilvania. S'a aprobat bilanțul societății pe anul trecut, care are la veniturii suma de 12,483 lei 50 bani și la cheltuieli suma de 11,521 lei 90 bani. Apoi s'a ales următorul comitet pentru viitorul exercițiu 1904—1905: G. Missail, președinte; D. Aug. Laurian și P. Gârboviceanu, vice președinți; V. N. Orghidian, cașier; D. Cepescu, Gr. Angelo, I. Iosif, Sept. Albin, I. Clinciu și Ad. Hențescu, membrii și D. Rațiu, secretar. Ear în comisiunea de verificare s'au ales d-nii: Al. Miculescu, N. Gallea, I R. Borș, Corneliu Roman și M. B. Droș.

— Adaugem. ulterior, că articolul din *Partea Literară* (vezi numerii „Trib.“ 40, 41, 42) *Istoria veche a Românilor*, în care ni s'a face cunoscută o carte veche apărută la anul 1826 în Lipsca al cărei autor a fost un grec cu numele Phillipide, se datorește eminentului profesor dela facultatea theol. din București dl C. Erbiceanu.

— Un congres internațional de spirite libere. Multe foarte multe, și tot felul de congrese s'au ținut până acum. Congrese de pace, de arbitraj internaționale, de savanți, medici, studenți, de socialiști, apoi în Ungaria congrese „partiale“ de notari, executori și hamali. Acum să spori felul și numărul lor cu unul nou: congresul internațional al cugetătorilor liberi, sau cum am zice în cazul cel mai rău al francmazonilor. Acest congres să va ține la 20 Septembrie a. c. în Roma în imediată apropiere a Vaticanului! În „programul“ lor se face apel la toți cugetătorii liberi, la francmazoni, la toate societățile etice, la Universitățile libere, la societăți culturale, politice și pentru arderea cadavrelor etc. la frunză și earbă, cari sunt fie și numai întru cât-va dușmani ai revelațiunii divine. Ordinea de zi este: Dogma religioasă și știința; Raportul între stat și biserică; Propaganda și organizarea piritismului liber, cum

am zice. Păcat că nu sunt invitați și socialiștii și anarhiștii să fie „societatea“ deplină. — Avis francmazonilor români din Ungaria!

— Familia unui preot român din cercul electoral al Nădlacului. Este în cercul electoral al Nădlacului un preot român, căruia îi place a se lăuda înaintea celor ușor crezători cu simțemintele sale românești. Dar că ce român e, eată câteva dovezi: Soția lui e Lujza, fratele său e Guszti, soru-sa e Ilonka, cumnatul său e Sándor, copiii lui sunt: Guszti, Pali, Miklós și Ella ear dînsul e Gyuri. Așa dar că e familie românească? Găciți cine e acel popă românesc?

— Loialitatea socialistă?! Socialiștii italieni îngroziți de multele pedepse de cari binemeritau pentru purtarea necuviincioasă și neloială față de domnitorul lor, au recurs la o formă mai ascunsă, prin care să-și manifeste nerespectul și neloialitatea față de regele lor. Așa de pildă s'a întâmplat la casa comunală din satul Braceiano, că destituind guvernul întreagă reprezentanța a trimis comisar să cerceteze nițel treburile de acolo. Când eată spre marea sa mirare obsearvă pe perete și un tablou, care avea să înfățișeze pe regele Umberto III dar zău după față — care era a lui Ferri, cunoscutul agitator și conducător socialist — nu putură recunoaste pe domnul țării; conchideau numai după uniformă, că trebuie să fie regele.

În urmă constatându-se apucătură vicleană a ingenioșilor socialiști, comisarul delătură tabloul. — Se anunță, acum, că socialiștii în mai multe comune și orașe au practicat acest mod naiv și searbăd, de a da expresiune sentimentului lor de „supunere“ ce datorese atât ca cetățenii cât și ca „reformatori“ ai ordinii de stat și sociale, cum se girează de altcum nobilii social-democrați.

— Rachiul otrăvit. De mai multă vreme autoritățile din Caraș-Severin au constatat casurii de otrăvire prin rachiul. S'a întâmplat chiar moarte de om. Acum se scrie din Lugoj că în satele Bania, Rudaria și Lăpușnic ear s'au otrăvit mulțime de oameni, dintre cari 20 ar fi murit și alți mulți s'au îmbolnăvit rău. Din cercetările făcute rețese că rachiul otrăvit (cu plumb) provine din fabrica lui Gyokits din Oravița. Cercetările judecătorești continuă.

— Duel crâncen între maeștrii de scrimă. Vestitul maeștrii de scrimă Pini și San Malato din Paris după multă întârziere în sfârșit și-au măsurat forțele în luptă dreaptă, dând dovada și unul și altul de-

Cine vrea să mă pețescă,
Margă la tata de mă ceară
Că părinții-mi poruncesc
Cu urit să nu trăesc,
Că-s o floare după mare
Cine-mi coată'n față moare.

Mă mână mama la moară,
Mă întâlnești eu o ficioară,
Mă țipal să o sărut,
Ea mă puse la pământ.

Zise mama cătră mine
Să nu dau gură la nime,
Dară dracul poate face
Să nu dau la cine-mi place?

Țucl, țucl, țucl,
Prin butucl
Măncare-ai pâne cu nucl.

Fie dracu supărat
Pân' or trăi crășme în sat.
Că-oi bea la care-oi vrea
Și-oi plăti când oi putea.

Vai de mine, mor de cald
Și n'am apă să mă scald.
Mă dusei la lacul sec
Era gata să mă 'nec.

Bădișor ca bade-meu,
Nu-l cât ține Dumnezeu.
Că-l și dascăl și birău
Și-l pristav la fâgădău.

Ce haznă bade de tine
Că ambli alb și schimbat,
Și trăești tot supărat.
Da io-s neagră și smolită
Și trăesc tot veselită.

Pânză, pânză, fă-te mână
Și te du la mama'acasă
Și rîncează, doar te-a țasă.

Acuma mi-l iarba crudă
Unde calci
Urmă faci,
Unde șezi
Urmă vezi.

De m'ar chema Nicodin
M'ar băga fetele 'n sin;
Dar pe min' mă chiamă Marcu
Fug fetele ca de dracu.

Hopa, hopa.
Ce-o zis popa,
Că mi-o zis ca să mă 'nsor,
Dar de fete nu mi-l dor.

Cărto, cărto, patule,
Ce faci, blăstămatule?
Mișcă, mișcă din călce
Ca moara din căpătaie.

Bea, bea, bea săracă gură
C'a plăti iapa cea sură,
Care paște 'n cărătură.
Strugurii se coc în vie,

Vinul se bea 'n Veneție
Cu nanele ce-mi plac mie.

Place-mi mie 'n crășm'a bea
Tot pe calul altuia,
Dar pusei picioru'n scară
C'oiu bea Joi de către sară.

Berea-și vin din oala veche
Cu nanele sub perete,
Și-ași bea vin din oală nouă
Cu nanele amândouă.

Cu cât beau, cu-atât mă iau,
Cu cât beau mă 'nveselesc
Cu atât mă răcoresc.
De n'ași bea, n'ași veseli
Pe loc mam' aș nebuni.

Du-mă Doamne și mă pune
Unde-l rachiul de prune
Ș'un șir de nănuțe bune.
Ie-mă Doamne și mă adă
Până la Pâncota albă
C'acolo's nane grămadă
Si mai mare și mai mică.
Cum's bune de voinică.

Doamne, Doamne, dă-mi bani,
Că nu-l berem cu țiganii,
Că l-om bea cu oamenii mari.
Că țiganii beau sculele
Popii patrafirele.
Turcă, turcă,
Rea de furcă,

pre dexteritatea și dibăcia în manuirea săbiei. Acest duel întâmpnat zilele trecute afară de Paris, și care a durat aproape 3 ore, a fost așteptat cu mare interes din partea tuturor. Peste tot de 18 ori s'au lovit. La lovirea 5 și 11 Pini a primit leziune neînsemnată și ușoară la deget, așa că lupta a fost continuată mai departe. La 18 și ultima lovire San Malato fu vulnerat de mânerul propriei sale săbii, prin ce deveni incapabil de luptă. Adversarii s'au împăcat, rentorcându-se ambii împreună pe automobil în Paris.

— **Viriliștii români** în congregațiunea comitatensă din Sălăgiu pe anul 1904 sunt următorii: George Pop de Băsești cu 1494 c. contribuție, Andrei Cosma director de bancă, Simleu 1283c., Florian Cocian adv., Cehul Silvaniei 1174 cor., Dr. George Pop adv., Zelau 1032 cor., Teodor Lengyel preot în Streț 1000 c., Mihai Bohăței proprietar în Supur 988 cor., Dr. Iuliu Pop sub-notar comit. în Zelau 865 cor., Vasile Mica proprietar în Someș-Odorhei 754 cor., Dr. Gavril Chindriș sub-jude reg. în Tășnad 672 cor., Dr. Mihai Pop adv. în Cehul-Silvaniei 640 cor., Dr. Ladislau Gyurko adv. în Jibou 546 cor., Ioan Cheșeli protopop în Năpradea 512 cor., Alexandru Pop jude cerc. reg. în Cehul-Silvaniei 482 cor., George Filep proprietar în Santău 454 cor., Vasile Pop preot în Orta-de-jos 433 cor., Laurențiu Bran preot în Someșul-Séplac 430 cor., Vasiliu Rob notar în Borba 392 cor., Ioan Bancoș proprietar în Selsig 382 cor., Mihai Pop preot în Cuceu 353 cor., Alimpiu Barboloviciu vicar în Simleu 349 cor., Ioan Filep proprietar în Santău 322 cor., suplente: Gavril Meseșan preot în Chieșd 269 cor., Ioan Basti preot în Chișfalău 265 cor.

— **Scenă în Reichsrat.** În ședința de Marți a Reichsratului răspunzând ministrul Koerber la o interpelațiune privitoare la demonstrațiunea studenților din Praga, Cehii mereu îl intrerupeau, așa că oratorul a fost silit să înceteze cu vorbirea.

— **Abzug Körber!** Rușine! Mergi sepe la crumpi! și alte expresiuni de felul acesta se auziau la adresa ministrului. Președintele contele Vetter a fost nevoit să suspende de câteva ori ședința.

— **Steag italian la Triest.** Se scrie din Triest că la un otel de pe Piazza Grande s'a arborat un steag italian. Poliția a înlăturat îndată acel steag.

— **Căpitan englez împușcat.** Mare este dușmănia între Englezi și Arabi. Și numai când să dă ocaziune, își arată și unul și altul ura reci-

procă. Cum să telegrafiază din Aden, Arabii au executat cu plumb pe adiutantul agentului diplomatic englez, căpitanul *Warford*.

— **Măntuitorul maresalului Bernadotte.** Cu splende festivități a fost onorat mai deună-zi regele svedez în Viena, al cărui străbun pe timpul războaielor contra lui Napoleon era aprig dușman al casei de Habsburg. Maresalul francez, Bernadotte de mai târziu, care era când va călă de măcelar, avea să mulțumească că pe timpul marelui războiu a rămas în viață, bunătații unui țeran, și fără ajutorul acestuia nici odată nu izbutea să ajungă pe tronul Svediei. În Septembrie anul 1796 ducele de Austria, Carol bătu strasnic pe Francezi lângă Würzburg. Rămășițele armatei fugiau peste Rona de rupean pământul. Trupele risipite să împărțeau în grupe mai mici și astfel năvăluiau să ajungă unde va la loc sigur. Țărănimea, care multe avusă de suferit din partea cuceritorilor, simțea că sosise timpul pentru a-și răbuna asupra celor învinși acum. Pacinicii Șvabi de altmurlu erau mai periculoși dușmani Francezilor biruiți, decât arma austriacă. Căci Șvabul nu cunoaște pardon. Populațiunea șvabă anum., înarmată cu furci, săcuri, coase a atacat grupele de câte 5—6 oameni, cari căutau scăparea, căsăpindu-le fără milă. La 4 Septembrie anul 1796 Francezii intrară în orașul Hammelburg. Cu câte-va zile mai înainte divisiunea lui Bernadotte a executat 11 săteni drept răzbunare pentru cameraziile căsăpiți de Șvabi. Colosal de mare a fost în urma asta amărăciunea economilor din giurul Hammelburg. Vai de acel Francez, ce cădea în mânele lor. Intre grozave torturi îl omorau. Soartea asta aștepta și pe generalul Bernadotte care remase de însoțitorul său, rătăcind prin regiurul necunoscut. Spre norocirea sa, care nici odată nu-l părăsia în primejdii, iată că și îl vine înainte un țeran pios din Hammelburg cu numele Paul Wankel, care îmbrăcând pe general în haine țărănești și cu primejduirea propriei sale vieți îl condusă printe șirele dușmane până afară de pericolul ce-l amenință. Bernadotte nu și-a uitat de salvatorul vieții sale. Cu 20 de ani mai târziu, după moartea regelui Carol VIII., la anul 1818 ajungând pe tronul Svediei, primul său gând a fost la măntuitorul său. I-a scris o epistolă în care îl roagă, să primească în semn de recunoștință ori o sumă mai mare de bani, ori ar un ord. Bogatul Șvab a ales mai bine ordul, și astfel s'a întâmpnat, ce abia să va mai întâmpla vr'odată, că cu ocazini festive ordinul Vasa Gustav împodobia peptul unui simplu țeran.

— **Cas juridic dificil.** Femeii Vajda György i-a causat mare pagubă un domn dela oraș: i-a călcat o găscă cu biclul, și găscă a trebuit tăiată. Domnul numai decât sări jos de pe biclul și întreabă pe femeie:

— Ce costă găscă?

— Cinci coroane.

— Atâta nu-ți dau.

Eată aci patru coroane.

— Atâta nu-mi trebuie mie.

— Poștește cu mine la jude în sat.

— Bucuros.

Naintea judeului femeia plângând spunea că găscă încoaci, găscă în colo, găscă costă 6 coroane, dar ea se îndestulește și cu 5 coroane.

— Dar cu nu dau mai mult decât patru coroane, ear găscă o poți mânca — răspuse domnul dela oraș.

— Și grăi atunci judele către femeie:

— Dtale adicătelea nu-ți trebuie găscă dacă capeți 5 coroane?

— Nu dară! zisă femeia suspinând.

— Binevoește d-ta domnule a da încoaci cele patru coroane — zisă judele către orașan — Poștește întinzându-i banii.

Judele bagă atunci mâna în buzunar și scoasă o coroană zicând femeii:

— Eată aci cinci coroane, ear găscă este a mea.

— **Neerolog.** Inregistrăm cu multă părere de rău următorul anunț funebral:

Subscrișii cu inima sfâșiata de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoșcutilor trista veste, că scumpa noastră mamă, bunică și soră

Ved. Emilia Popescu născ. Mladin

a trecut astăzi în mod subit la cele vecinice în Nădab. Rămășițele pământești ale scumpei reparate se vor aștrua în 25 Februarie (9 Martie) 1904 la 10 ore a. m. în cimitiriul parochial gr. or. române din Nădab. Nădab, în

23 Februarie (7 Martie). Emilia măritată Dr. I. Trailescu. Livia măritată Dr. G. Popoviciu, Adrian, Nicolau, Cornel, ca fiu și fete. George Mladin, Ida măritată George Roxin, Nicolae Mladin, Dr. Petru Mladin, Gligor Mladin, Ioan Mladin, Cornel Mladin, ca frați și soră. Dr. Ioan Trailescu, protopop. Dr. George Popoviciu, avocat ca gineri. Mărioara, George, Elvira, Enea, Ionel, Radu, Hortensia, ca nepoți și nepoate.

Trimitem celor intristați condolențe.

— **Infrânți de nespuse durere** aducem la cunoștința tuturor rudelor, pretenilor și cunoșcutilor, că scumpa noastră mamă respective soacră și bunică Anica Mariu n Săbăila, ved. de căpitan după grele suferințe în etate de 84 ani, împărțită cu sfintele taine și încunju rată de iubirea noastră binemeritată a trecut la cele vecinice Vineri în 20 Februarie (4 Martie) a. c. la orele 11 noaptea.

Rămășițele pământești ale în veci neuitatei defuncte se vor depune spre odihnă eternă Duminecă în 22 Februarie (6 Martie) a. c. la orele 3 d. a. în cimitirul gr. oriental din loc. Fie-ți țărina ușoară! Nicolae Marin, colonel ces. și reg. în retragere, Iosif Marin, major de artilerie în armata Românică, Aurel Marin, revident al comunității de avere, fiu. Iulia Marin, fiică Elena Marin, nepoată. Lucreția Marin, nurori, Iosif Balan, profesor, ginere.

— **De Gubernatis în situațiune periculoasă.** Se telegrafează din New-York, că marele filomân și savant, contele Angelo de Gubernatis, profesor de universitate la Roma, zilele trecute era în pericol de moarte. Odaia, închiriată în un hotel din New-York, în care se reținu timp mai îndelungat, s'a umplut mereu de gaz, încât ilustrul savant a leșinat. Spre norocire, venea un servitor, aducându-i o telegramă. Neprimind răspunsul dinlăuntru, servitorul intră în odaie, unde găsi pe ilustrul oaspe inconștient. Numai decât sosi un medic care apoi reuși a readuce la conștiință pe marele bărbat.

— **Coruri bărbătești, cvarteturi de Trifon** Lugojanu:

1. *Calea mândrei și Dorul*, 1 — cor.

2. *Învierea* (poesia de Eminescu) — 2 cor.

De vânzare la librăria Petru Simtion în Arad și la autor (profesor seminarial).

— **Durere de stomac.** *Sgârșciuri de stomac, catar greu de stomac*, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de apă, mijloc sigur. *Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsu de scaun purgativ fără dureri*, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului *Kossuth*.

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, *pastilele de pept »Senega»*. Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la *»Maria Fecioară»* a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

— **Economii** cari voesc să aibă o recoltă bogată să se provadă cu semințele trebuincioase dela furnisorul de semințe, al curței regale, *Edmond Mauthner* Budapesta Str. Rottenbiller Nr. 33 care trimite gratuit al dorința ori-cui catalogul ilustrat de 226 pagini și care indică prețurile. Prețurile semințelor curate cari incolțesc de sigur și de specii veritabile, sunt mici. Cu deosebire merită a fi amintite cele de nutreț și asortimentul bogat de grâne.

Mihai Pruniș are pe piața Orăviții cel dintăiu salon de tuns și ras.

În parfumiaria sa (Hotel Coroana Ung.) bine-asortată, se capătă și tot felul de articoli de galaanterie cu prețuri moderate.

Pune furca și te culeă
Și te scoală somnoroasă
Vel găsi cănepa toarsă.
Dar cănepa când s'a tors?
Scoborînd pe scara 'n jos,
Tot cu știucu de slănină
Și cu blidul de făină.

Strigă-mă țara tâlhariu,
Iară nana că's drumariu.
Strigă-mă țara că's fur,
Iară nana că-s om bun.
Strigă-mă țara că-s lotru
Iară nana că-s om șodu.

Vai de mine ce-mi trag eu
Ca-un bătut de Dumnezeu,
Trag la rău ca altu 'n bine
Dar așa mi se cuvine.
Trage săraca muere
La lipsă și neavere.

Bărbatul mi l blăstemat
Când vine sara din sat.
Nu coată cine-l în pat,
Câte perne sunt în pat
Toate cad la el pe cap.

Frunzulită de-alămtie
La Iași la Mitropolie.
Este-un fecioraș de serie,
Toată ziua scrie cărți
Noaptea le pune peceți
Le trimite în toate părți.

Francmasonul în biserică.

Pentru parochia din Curtici s'a publicat concurs, la care s'au și ivit 6 concurenți, dintre cari poporul poate alege în cea mai bună voie. Solgăbirul Bocșan însă, care a lăpădat de biserică și s'a făcut francmason, umblă să învrăjbească earăși biserică și a lui Cristos și anume erii a fost în Curtici de a ținut adunare ca să abată pe poporul dela candidații inimii lor și să aleagă ca amic al celui dela „Controla“, David Oniga.

Dar tu popor curticean cum stai de vorbă cu acela care n'are nici un amestec în afacerile tale bisericesti? Înălțuri cu francmasonul!

— AVIS d-lor învățători. La dorința și rugămintă mai multor d-ni colegi m'am hotărât să tipăresc liturgia mea pentru corul școlărilor, două voci în ediție populară, în format mic, curat elegant, ca manual în mâinile școlărilor. Acestea cele ce deja conține liturgia mea, voi mai adăuga unele imne bisericesti (irmoase, priceșne etc.), precum și răspunsurile funebrele la înmormântări. Ear la începutul broșurei voi tipări și câteva lecțiuni pentru cunoașterea notelor, ca să se știe să le cunoască, și să se știe orienta în sistemul al cântărilor. Cel ce s'au folosit de liturgia mea și poate au aflat unele scaderi, sunt rugați să binevoiască a-mi comunica observațiile d-lor, ca după puțină să țin cont de ele în noua ediție. Doritorii de a avea această ediție a liturgiei mele pentru școlari, să binevoiască să mă avisa pe o carte poștală câte exemplare abonează pentru școlari? Prețul unui exemplar va fi cel mult 60 fil. (30 cr). Dacă vor surde abonamente destule, prețul poate fi eventual scăritat. Prețul se plătește la primire. Dacă ce voui avea abonamente destule, pun în vânzare sub tipar.

Arad, Martie 1904.

Nicolae Ștefu,
învățător.

Fejsze útca 32.

NUMELE

Elor alegători virtuosi, cari în ziua de 5 Martie au ținut cu partidul național și n'au votat la alegerea din Nădlac cu nici unul dintre străini.

NĂDLAC.

Anoca Petru, Anoca Vasilie.
Barb Nicolae, Bolchiș Mihaï, Bolchiș Nicolae
Mihaï, Bolchiș Nicolae, Budău Grațian.
Chiriac Constantin, Chiriac Steva.
Drăgan Ilie, Drăgan Dumitru, Drăgan Uroș.
Faur Lazar alui Șteva, Faur Petru alui Șteva, Feher Dumitru alui Mihaï, Flocos Ilie, Flores Nicolae.
Gyöngy George.
Halmăjan Vasilie, Hora Todor.
Irian, Șteva, Iacob Mihaï.
Caba Mihaï, Caba Sofra ténér, Caba Mihaï, (fiu alui Trifu), Chicin George, Chicin Sofra alui Gergar, Chicin George, Chicin Ioan (Kinnás), Chicin Sofron, Chicin Stefan, Chicin Ioan al George, Chicin Pavel alui (Negru), Chiș George, Chiș Stefan, Chiș Teodor, Covaci Nicolae, Covaci Demetriu.
Lăcătuș Svetozar, Luțai Stefan, Lugojan Iosif, inv., Lucaciu Iva, Luchici Teodor.
Mărginean Nicolae, Marcovici Vincentiu, Mărginean Teodor alui Miloș, Mărginean Florea, Mărginean George, Mărginean Pavel, Mărginean Teodor, Mărginean Teodor Visu, Mărginean George, Mărginean Petru, Mărginean George, a lui Mitru, Mărginean Teodor, a lui Mitru, Mihaï Ieremie, Miciș Ioan, (sêrb) Moș Mitru, Morar Uroș, Mudrity Stefan, (slovac) Mudrity Isa, (slovac) Mudrity Paul, (slovac) Mânzat Simeon.
Nagy Tanasie, Nagy George, (Buja), Nagy Ioan, (pasculescu) Nagy Alexandru.
Olar Teodor, Onea Miculae, a lui Mitru, Onea Stefan, a lui Misa, Onea Ștefan, a lui Mitru, Onea Teodor, a lui Mitru, Onea George, a lui Mitru, Onea Mitru, a lui Mitru, Onea Constantin, etitor, Onea Pera, Onea Flore, Onea Jivu, Onea Alexa,

Onea Uroș, a lui Mitru, Oprea Nicolae, kossuth, Oprea Flore, Oprea Miloș, Oprea Mitru.

Păștean Petru, Pătean Dumitru, Pătean Flore, Pătean Nicolae sen., Pătean Nicolae jun., Pătean Teodor, Petrovici George, Petroi Ioan, Petroj George, Petroi Șteva, Petrovici Alexandru, Pleș Floare, Pleș Toader, Pleș Dumitru, Pleș Mihaï, Pleș Dumitru Drăgan, Ponta Flore, Petrovici Șofronie, Petrov Miloș, Precupaș George Thiumole, Precupaș Ioan, Precupaș Petru Știrbu, Precupaș Petru Thimole.

Reseghian George, Reseghian George Blagu, Roman Lazar, Rosuț Teodor, Rus George, Rus Uroș.

Simândan Pera, Sina Ștefan, Sina Petru, Sina Miloș, Sina Flore, Sina George, Suciu Miloș, Susan Uroș, Suciu Mihaï, Suciu George, Tăniaș Ștefan.

ȘEITIN.

Petru Nemet preot, Ioan Trușa nașu, Constantin Curt, George Tornean, Mihaï Giurjuț, Mitru Ardelean, Mihaï Banc, Teodor Tornean, Teodor Rus tiner, Dimitrie Mic, Teodor Mic, Constantin Rus, Nicolae Costea, Petru Mitruț, Ioan Onc nr. 48, Șteva Onc, Ioan Onc nr. 49, Chenta Novac, Mitru Șiclovian, George Ardelean, Ștefan Șiclovian, Dimitrie Păcurar, Constantin Păcurar, George Păcurar, Petru Păcurar, Teodor Roman, Florea Roman, Mitru Roman, Chirilă Roman, Dimitrie Roman, Ioan Roman nr. 184, George Gebeles, George Macavei, Ioan Pantea, Todor Popa, Petru Popa, Lazar Popa, Constantin Popa, Ștefan Popa, Teodor Popa, Mitru Popa, Ștefan Popa, Dimitrie Zdrendea, Rusand Bărbuț, George Bărbuț, Ștefan Feier, Dimitrie Costea, Florea Deliman, Ioan Luțai, Mihaï Morar, George Vădăsan, Mitru Ardelean, Mihaï Straja, Traian Sucigan, Zacharie Hornea, Mihaïlă Hornea, Șteva Șiclovian nr. 116, George Crișan, Mitru Mesaroș, Gligor Giulan, Mitru Drăgan, Ioan Fornean, Ivan Porfirie, Hulbér, Constantin Crișan, Simeon Sălănt, George Straja nr. 227, Mihaïlă Drăgan, Arcadie Șiclovian tiner, George Mesaroș, George Păcurar nr. 201, Toth Andrei, Nicolae Costea, Todor Tornean, Dimitrie Mic învățător, Ioan Roman, învățător.

CENADUL - UNGURESC.

Iosif Luțai, Vasilie Maghiar, Uroș Ungurean, Mladin Dehelean, Vasilie Marienuț, Gavrilă Megeșan, Gligor Marienuț, Ștefan Pacurar, Totu Milovan, Nicolae Becan, Simion Lacatuș, Jivu Pacurar, Savu Babau, Mita Suc, Jurjuți Uroș, Popon Onuț, Becan Achim, Vasilie Dehelean, Vasa Luțai, Luțai Nica, Dan Mihaï, Ștefan Jurjuți, Aurel Ungurean, Magon Zacharie, Traian Suc, Vasile Marienuț, (tiner).

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte Budapesta.

Mărfuri:

Cursul din 25 Februarie 1904

per 50 ohile

1904	grâu de Aprilie	— — — —	8.28—8.29
"	săcară	" " " "	6.58—6.59
"	ovés	" " " "	5.62—5.63
"	porumb de Maiu	" " " "	5.28—5.29
"	grâu nou de toamnă	" " " "	8.19—8.20

Cursul piețel din Timișoara

— 24 Februarie —

Grâu:	75 chlgr.	prețul per mm.	—	7.60—7.70
"	76	" " " "	—	7.70—7.80
"	77	" " " "	—	7.90—8.00
Săcară	—	—	—	5.75—5.80
Orz	—	—	—	5.20—5.25
Ovés	—	—	—	4.80—4.90
Ovés ciuruit	—	—	—	4.95—5.00
Porumb nou	—	—	—	5.15—5.20

INSERTIUNI și RECLAME.

Rigurosant în medicină,

care în decurs de un an depune doctoratu dorește cunoștința unei românce frumoase și bogată cu scop de a se căsători.

Răspuns în cât se poate cu fotografie sunt a se adresa redacțiunii «Tribunei» cu inițialele A. S. Discrețiune pe cuvânt de onoare.

Casa de modă centrală

Frații Deutsch

ARAD.

Avem onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a stimatelor Dame că cele mai alese

Novități de primăvară

au sosit deja.

Casa de modă centrală

Frații Deutsch

ARAD.

Palatul Minorităților.

ANTON DUMA

ciasornicar și giuvaergiu.

Oravița.

Cel mai ieftin magazin de oroloage
și giuvaerice de aur și argint.

Atelier pentru reparaturi de ceasuri și tot felul de obiecte
ce se țin de bransa mea, cu garanță de 5 ani.

Oroloage de aur, argint și nickel, fașonul cel mai nou.

Catene pentru dame și domni, inele broșuri și brațete.

Stau la dispoziția publicului din Oravița și jur cu specificația
speselor pentru montări și ori-ce reparări de ciasornice
la turnuri.

Comandele din provincă se efectuează prompt și cu prețuri
foarte ieftine.

128 1-3

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
mortii, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primese oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Bihor,
Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele
mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termin flos, rente, zestre pentru fetițe, capital
de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste
din urmă dela 60—500 cor. se plătesc la momentul în ziua morții întâmplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reclusite ș. a. prin spargere;
4. Contra grădinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovăș, viă (vinea), plante in-
dustriale: cânepă, in, hîmei, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre
locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

428 -160

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și
tot ce aveți de preț!

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele
mai mari bănci din țeară și exporează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și
anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5³/₄%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la ofțeri,
credit simplu și fără garanți.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postală.

69 4—

„Pecunia“

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben).

Str. Poplăcui Nr. 27.

Store prospete in deposit

Alegere mare in stofe engleze și franceze

Spre binevoitoarea atențiune!

Subscribul îmi permit a anunța cu stîmă P. T. Public din
Oravița și jur, că am deschis de mai mulți ani în casa mea
proprie vis-à-vis de casa lui Mediu un

Atelier pentru haine bărbătești.

Basat pe cunoștințele mele în croit și executare fină ce
le-am căștigat în decurs de mai mulți ani în primele ateliere din
capitală, pot servi pe On. mușterii cari mă vor onora cu comande
cu croiul cel mai nou englez și francez

Rog în special cu umilință inteligența română — și eu con-
siderare la faptul că sunt român! — să binevoiască a mă onora
cu comandele D lor.

Pentru serviciu promut și cefptuire solidă garantează.

Cu toată stîmă: **P. COLARIU**

croitorie engleză și franceză.

ORAVIȚA, în casa proprie, strada principală.

162 2-5

Store prospete in deposit

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior. 1045 88 —

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până
la cea mai de lux. — Comandele din
loc și provincă se efectuează prompt
și punctal. — Lucru bun și solid.

Prețuri moderate. Serviciu punctual.

„MUREȘANUL“

instituit de credit și economii, societate pe acții în

MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu
acoperire ipototecară; credite pe obligațiuni cu cavență până la
fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul
plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii
depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

Diracțiunea.